

ROTUJÄRJESTÖHAKEMUS Kennelliitolle

Tämä kooste toimii hakemuksena Suomen Kennelliitolle vuoden 2025 kevätkuustoston käsittelyyn, jotta Suomen Tsekinpaimenkoirat ry:lle myönnettäisiin rotujärjestön asema. Sama hakemus toimii puoltopyyntönä Suomen Palveluskoiraliitolle, joka kevääseen 2025 toimii Suomen Tsekinpaimenkoirat ry:n rotujärjestönä. Poikkeuksellinen järjestely puoltopyynnön kanssa johtuu Suomen Palveluskoiraliiton äkillisesti nopeutuneesta lajiliittohakemuksesta.

Lyhyesti: Suomen Tsekinpaimenkoirien jäsenmäärä saatiin vuoden 2024 loppuun mennessä rotujärjestöhakemuksen minimivaatimuksen tasolle. Varsinaisia jäseniä oli 267 ja perhejäseniä 23. Rekisteröintimäärien suhteen tilanne on haasteellisempi. Viiden vuoden rekisteröintimäärä (288) ei aivan riitä, mutta mielestämme yhdistyksen toiminta on ollut erityisen laadukasta, meillä on selkeä visio vastuullisesta jalostustoiminnasta ja kannan harkitusta kasvattamisesta, jolloin rotujärjestöaseman myöntäminen meille on perusteltua jäljempänä hakemuksessa esitettyjen faktojen valossa. Viiden vuoden rekisteröintimäärän seurantaväli sisältää covid-19 pandemian. Olemme pienilukuisena rotuna jalostuksellisesti osin kansainvälisen yhteistyön varassa. Suomeen verrattuna Tsekin rajoitukset pandemia-aikana olivat huomattavasti

tiukemmat ja pitkäkestoisemmat, mikä heijastui rekisteröinteihin koko pandemian ajan.

Tsekinpaimenkoirat (1.1.2025)

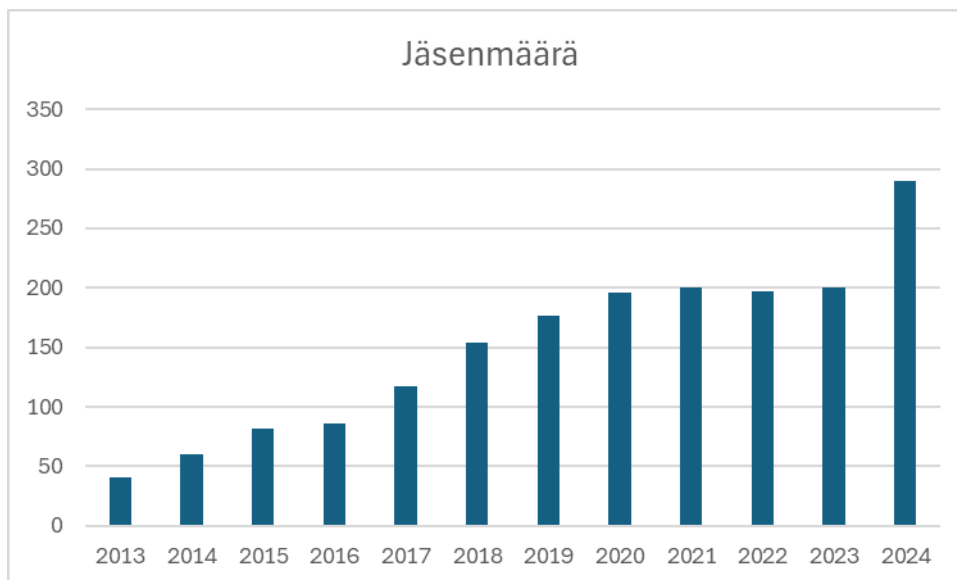
Rekisteröintejä yhteensä 624

Yhdistyksen jäsenmäärä 31.12.2024

- Varsinaisia jäseniä 267
- Perhejäseniä 23

Rekisteröinnit ja jäsenmäärä yhdistyksen alkuajoista tähän päivään

(SKL jalostustietokanta, Omakoira)

Mitä Suomen Tsekinpaimenkoirat ry edustaa - taustaa lyhyesti

Tsekinpaimenkoira on vanha, keskikokoinen paimenkoirarotu, jonka historia ulottuu kauas 1300 luvulle. Nykyinen jalostusohjelma rodun kotimaassa on aloitettu 1984. Geneettisesti populaatio on pieni, sillä koko kanta on elvytetty vain muutamasta yksilöstä. Ensimmäiset koirat tuotiin Tšekeistä Suomeen vuonna 2009. Nyt 15 vuoden päästä on Suomessa 624 rekisteröityä tsekinpaimenkoiraa (20.2.2025). PKU (Pohjoismaiden Kennelunioni) hyväksyi rodun 2013 ja rotu on FCI:n (Federation Cynologique Internationale) 28-29.4.2019 pidetyssä yleiskokouksessa väliaikaisesti tunnustama. Jo FCI:n koeajan alusta rodulle on myönnetty käyttökoiraoikeudet.

Jalostuksesta

Suomen Tsekinpaimenkoirat ry on vuoden 2025 alussa aloittanut 16. toimintavuotensa. Rodun tämänhetkisenä rotujärjestönä on toiminut Suomen Palveluskoiraliitto vuodesta 2014. Yhdistys on Suomen Kennelliiton ja Suur-Savon Kennelpiirin jäsen. Vuoden 2025 alusta astui voimaan järjestyksessään kolmas viisivuotinen jalostuksen tavoiteohjelma ja PEVISA (2025–2029).

Jalostustoimikunta

Jalostustoimikunta perustettiin 2013 ja sen nimittää yhdistyksen hallitus. Asiantuntijajäseniä kutsutaan tai konsultoidaan tarvittaessa. Jalostustoimikunta ohjaa jalostusta keräämällä ja tilastoimalla tietoa tsekinpaimenkoirista ja antamalla käytännön neuvontaa sitä pyydettyä. Jalostustoimikunta järjestää kasvattajille luento- ja koulutustilaisuuksia ja välittää tietoa rodusta ja sen jalostuksesta. Jalostustoimikunnan keräämiä jalostustietoja julkaistaan yhdistyksen www-sivuilla <https://www.chodskypes.fi/jalostus/> ja facebookissa.

Jalostustoimikunta käsittelee kasvattajien kirjalliset urostiedustelupyynnöt. Jalostustoimikunta ei suosittele yhdistelmiä, vaan antaa nartunomistajalle käytössään olevan uroslistan. Urostiedustelussa tulee olla kasvattajan oma/omia ehdotuksia. Kirjallisessa vastauksessaan jalostustoimikunta kertoo suunnitellun yhdistelmän toteuttamiseen vaikuttavista tekijöistä sekä siihen mahdollisesti sisältyvistä riskeistä. Kasvattajalla itsellään on valinnan vapaus sekä täysi vastuu tekemistään ratkaisuista. Jalostustoimikunnan tehtäviin kuuluu tavoiteohjelman laadinta, ylläpito ja seuranta tavoiteohjelman toteutumisesta (yhdistyksen julkaisuissa ja yleiskokousten yhteydessä).

Jalostuskoirien luonneominaisuuksia on seurattu Suomessa luonnetestien, MH-luonnekuvausten, jalostustarkastusten ja käyttökoetulosten avulla. Jalostuskoiran on oltava rodunomainen, ei arka eikä aggressiivinen. Luonteeltaan tsekinpaimenkoiran tulisi olla toimintakykyinen, palvelualtis ja sinnikäs. Kotona tsekinpaimenkoiran tulee olla tasapainoinen, sosiaalinen ja helppo perheenjäsen.

Vaikka tsekinpaimenkoira on suhteellisen nuori tulokas, on rodun terveystilanteesta saatu paljon tilastotietoa. Monia sairauksia on jo tullut esille, mutta edelleen kaivataan paljon lisätietoa. Vain tutkimalla koiria lisää voimme saada laajempaa tietoa asian oikeasta tilasta. Kasvattajien ja koiranomistajien ilmoitukset kasvattien ja/tai koiriensa sairauksista ovat erittäin tärkeitä. Jalostustoimikunta järjestää rotuspesifisiä luentotilaisuuksia kasvattajille ja jäsenistölle, muun muassa luustoterveydestä, epilepsiasta ja pienen populaation monimuotoisuudesta. Vuoden 2025 työlliställä on SNP-testauksen lisäksi sairausriskilukuihin perehtyminen.

Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö

Yhdistys pyrkii olemaan tiiviissä yhteistyössä kasvattajien, SPKL:n jalostustoimikunnan, SKL:n jalostustieteellisen toimikunnan, ulkomaisten rotujärjestöjen ja muiden tarvittavien toimielimien kanssa. Erityinen yhteys on rodun kotimaan yhdistykseen KPCHP:hen (Klubu přátel chodského psa, z.s.) ja pohjoismaisiin sisaryhdistyksiin. Neljästi vuodessa kokoonnutaan Teams-välitteisesti muiden pohjoismaisten yhdistysten (Svenska Chodský pesklubben, Norsk Chodsky Pes Klubb ja Dansk Chodsky Pes Klub) kanssa. Suomen yhdistyksestä osallistui useampia henkilöitä ruotsalaisten syyskuussa 2024 järjestämään seminaariin Eskilstunaan, jossa rodun jalostusta, käyttöä ja näyttöä puihin rodun kotimaan asiantuntijan johdolla kolmen päivän ajan.

Suomen Tsekinpaimenkoirat ry on vuonna 2022 perustanut Database-tietokannan, joka on vuoden 2025 aikana tarkoitus saada kattavaksi kansainväliseksi tietopankiksi käsittämään kaikki maailmalla rekisteröidyt tsekinpaimenkoirat. Tietokanta löytyy osoitteesta <https://chp.pedigreedatabaseonline.com/fi/>. Vuoden 2024 joulukuussa koiria oli tietokannassa jo yli 11000 kpl ja rekisteröityneitä käyttäjiä noin 810 kpl.

Yhdistyksen lehti Tsekiposti

Yhdistys julkaisee neljä kertaa vuodessa sähköisesti ilmestyvää jäsenlehteä, jossa tuodaan esiin yhdistyksen toimintaa sekä rivijäsenten että kasvattajien näkökulmasta. Lehdessä keskitytään ajantasaiseen tiedottamiseen ja valistamiseen sekä jäsenistön aktivoimiseen unohtamatta ajankohtaisia asioita.

Näyttelytoiminta

Näyttelyt ovat kisa- ja hyötykäytön lisäksi nousseet suosituksi harrastajien keskuudessa. Yhdistyksen erikoisnäyttely on pidetty vuosittain palveluskoiratapahtumassa ja yhdistys on ollut osallisena Palveluskoiratapahtuman järjestelyissä jo noin kymmenen vuoden ajan. Osallistujamäärä on viime vuosina vaihdellut 30–40 välillä. Suomalaiset tsekit ovat tehneet rotua tunnetuksi ulkomaillakin. Vuonna 2024 sekä EuW-tittelit että WW-tittelit menivät suomalaisille koirille (sekä uroksen että nartun osalta). Vuoden 2025 Euroopan voittajanäyttelyyn Tsekkeihin tulee osallistumaan useita koiria Suomesta. Vuonna 2025 tsekinpaimenkoirilla on elokuussa toinen erikoisnäyttely ja siihen sekä elokuun Helsingin maailmanvoittajaan on rohkaistu osallistumaan tsekinpaimenkoiria ympäri Eurooppaa.

Tuomarikoulutusta on järjestetty pyydettyä, yleensä yhteistyössä toisen rodun kanssa.

Tsekinpaimenkoira monipuolisena harrastuskoirana

Tsekinpaimenkoira on noussut vahvaksi kilpailijaksi monissa harrastuskoiralajeissa, osoittaen monipuolisuutensa ja suorituskykynsä niin kansainvälisissä kuin kansallisissakin kilpailuissa. Vuoden 2024 tilastot kertovat, että rotu on saanut jalansijaa monissa SPKL:n hallinnoimissa kokeissa. Tilastojen valossa tsekinpaimenkoira näyttää vakiinnuttaneen asemansa monipuolisena ja suorituskykyisenä rotuna harrastuskoirana eri lajeissa. Osallistumismäärät eri lajeissa kertovat kasvavasta kiinnostuksesta rotua kohtaan, esimerkiksi kansainvälisissä PK-kokeissa rotu on yhdeksänneksi suosituin (IFH). Vaikka se ei vielä ole aivan suurimpien pk-rotujen tasolla kaikissa lajeissa, sen aktiivinen osallistuminen kertoo rodun potentiaalista niin palvelus- kuin pelastustehtävissä.

Mitä tulevaisuus tuo tullessaan?

TSEKINPAIMENKOIRAT VERTAILUSSA, lähde Palveluskoirat-lehti

Kansainväliset pk-lajit: 9. sija / 22 rodusta.

Pelastuskoirakokeet: 14. sija / 42 rodusta

Kansalliset pk-lajit: 22. sija / 43 rodusta.

Rally-Toko: 27. sija / 222 rodusta.

Tokokoe: 20. sija / 127 rodusta.

Kasvatavat osallistujamäärät eri lajeissa kertovat tsekinpaimenkoiran kehittyvästä roolista harrastus ja työkoirana. Kiinnostus rotua kohtaan on selvästi nousussa, ja sen monipuoliset ominaisuudet tekevät siitä potentiaalisen vaihtoehdon niille, jotka etsivät omistautunutta ja suorituskykyistä harrastuskoiraa. Tämä on otettu yhdistyksessä vastaan positiivisena haasteena ja suunnannäyttäjänä sille, mihin yhdistystoimintaa viedään. Toki myös tsekinpaimenkoirat ponnistelee talkoolasten löytämiseksi tapahtumajärjestelyissä, mutta esimerkiksi Messukeskuksen Rotutorin kokoamiseen on osallistunut yli kaksikymmentä jäsentä vuosittain, jo kolmena vuonna peräkkäin! Tsekinpaimenkoira on täällä jäädäkseen – ja sen suorituskykyä ei kannata aliarvioida! Yhdistys ansaitsee siksi aseman itsenäisenä rotujärjestönä ja tämän hienon rodun edustajana.

Kellokoskella, 23.2.2025

Sari-Elina Laaksonen

Sari-Elina Laaksonen

Suomen Tsekinpaimenkoirat ry, puheenjohtaja

chp.puheenjohtaja(at)gmail.com

<https://www.chodskypes.fi>

LIITTEET:

LIITE 1 Yhdistysrekisteriote

LIITE2 Yhdistyksen säännöt

LIITE3 Pöytäkirjaote yleiskokous 2024

LIITE4 Kokouskutsu yleiskokous 2024 + kokouskutsun liite, missä asia tarkemmin esitelty

LIITE5 Tilinpäätös 2024

LIITE6 Toimintakertomus 2024

LIITE7 Suosituskirje rodun kotimaan yhdistykseltä

LIITE8 SPKL puolto – tämä liite toimitetaan Kennelliittoon heti Palveluskoiraliiton

kevätkokouksen 26.4.2025 jälkeen